

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

CONCEPT BEGROTING 2025 RECREATIESCHAP ROTTEMEREN

VERSIE DAGELIJKS BESTUUR 25 MAART 2024

Hoofdstuk	Pagina
1. Bestuurlijke samenvatting	2
2. Financiële samenvatting	3
3. Programma instandhouding gebieden	5
4. Bedrijfsparagrafen	14
5. Financiële begroting	20
6. Bijlagen	24

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de speerpunten per programma benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaplan en hoofdstuk 4: Paragrafen. In hoofdstuk 3 is ook beschreven wat onder de reguliere werkzaamheden valt.

Bestuurlijke context

Recreatieschap Rottemeren behartigt voor de deelnemers de onderlinge samenhang van het gebied en de belangen voor openluchtrecreatie, natuurbescherming en het bewaren en bevorderen van natuur en landschapsschoon. Het recreatieschap heeft sinds 2018 de vorm van een collegeregelings. In de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat de raden van de deelnemende gemeenten de kaders voor het recreatiebeleid vaststellen. Bovendien vragen opgaven als toenemende verstedelijking, klimaatopgaven, biodiversiteit en gezondheid om een nieuwe visie op de functie en inrichting van het gebied.

Om hier invulling aan te geven heeft het recreatieschap in 2018 de notitie “Ruimte voor een groenblauwe toekomst – koers en ambities voor recreatief landschapspark Rottemeren” opgesteld. De gemeenteraden van de drie deelnemende gemeenten hebben deze notitie vastgesteld als kaderstellend document.

Sinds 2017 verricht Staatsbosbeheer de dienstverlening aan Recreatieschap Rottemeren. De samenwerking tussen het recreatieschap en Staatsbosbeheer is vanaf 1 januari 2019 vormgegeven in de Samenwerkingsovereenkomst Staatsbosbeheer-Recreatieschap Rottemeren voor de periode 2019 tot en met 2023. In 2024 is deze overeenkomst verlengd voor onbepaalde tijd.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Het product gebiedsbeheer gaat over het onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltipe. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Bij grote afwijkingen kan deze evaluatie leiden tot een voorstel tot begrotingsaanpassing.

Grondzaken en exploitaties (Economisch beheer)

Het economisch beheer is gericht op het zodanig beheren van de grondposities van het recreatieschap dat dit bijdraagt aan de lange termijn strategie van het recreatieschap. Daarnaast worden overeenkomsten met derden aangegaan en beheerd, gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en –opstallen (passend binnen de huidige ambities van het recreatieschap). Het resultaat is het vastleggen en actief beheren van privaatrechtelijke afspraken, waarbij een optimale netto-opbrengst wordt nagestreefd.

Het langdurig in eigendom hebben en houden van woningen wordt niet als taak van het recreatieschap gezien. Daarom is in 2023 een voorstel gedaan voor het al dan niet afstoten van een aantal woningen inclusief de ondergrond. In 2024 is een aanvang gemaakt met voorgenomen verkopen.

Ontwikkelingen

Bij de vaststelling van het Ontwikkelplan is afgesproken dat een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld waarin het recreatieschap haar ambities vertaalt naar concrete uitvoering. In 2022 heeft het Algemeen Bestuur goedkeuring gegeven en budget toegewezen voor de uitvoering van projecten uit tranche 1. Naast de tranche 1 projecten zijn er projecten die al eerder gestart zijn: de Verblijfsplek Rottebanbrug, Kwaliteitsimpuls Entree Eendragtspolder (“De Koeienstal”),

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Uitbreiding MBT route, Project ontwikkellocaties; Bleiswijkse Zoom ("Ezelsbruggetje"), Bewegwijzering de Rotte en Project Kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos.

Daarnaast is in 2023 de subsidieverordening met bijbehorend beleidskaders vastgesteld door de raden van de deelnemende gemeenten.

Bij het opzetten van het Ontwikkelingsplan met Uitvoeringsprogramma en met het programma Gebiedsontwikkeling A16 wordt verder invulling gegeven aan nieuwe projecten en innovatieve ontwikkelingen met als doel vitale en aantrekkelijke gebieden te realiseren en te behouden.

2. Financiële samenvatting

Exploitatie

De begroting 2025 sluit met een overschot van ruim € 300k.

Ook meerjarig wordt een overschot verwacht van circa € 200k in 2026 tot ongeveer break-even in 2028.

De jaarlijkse prijsindexatie is gebaseerd op die van de Kring Gemeentesecretarissen Rotterdam-Rijnmond 2024 en bedraagt 6,8%. De Gemeente Zuidplas hanteert weliswaar de indexatie van de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden (gemiddeld 7,4%), maar voor recreatieschap Rottmeren wordt voor alle deelnemers de eerstgenoemde gevolgd.

Deze is toegepast op de daarvoor in aanmerking komende lasten voor zover nodig en van toepassing, en zoals opgenomen onder de uitgangspunten.

De indexatie is niet toegepast op de dienstverlening Staatsbosbeheer; deze is gebaseerd op de onlangs afgesloten Samenwerkingsovereenkomst met als basis de tarieven en urenraming 2024.

De indexatie is ook toegepast op de deelnemersbijdragen.

De begrote deelnemersbijdragen over 2024 bedroegen € 4.488.600. Deze worden opgehoogd met € 305.225 naar € 4.793.825. De deelnemende gemeenten zijn overeengekomen om de deelnemersbijdragen met ingang van 2025 te verdelen op basis van het aantal inwoners.

Door de gestegen (deels structurele) rente- en pachtinkomsten is het niet noodzakelijk de deelnemersbijdragen te indexeren om een sluitende begroting te realiseren. Toch hebben wij gemeend dit wel toe te passen ter versterking van de algemene reserve en het weerstandsvermogen en ter dekking van de volgende projectkredieten:

- Beklemming lopende projecten € 0,2 mln.
- Asfaltrenovatie Oudheusdenweg € 1,3 mln.
- Harde oevers fase II € 0,3 mln.
- Voorfinanciering aankoop grond Hoekse Park West € 0,3 mln.
- Gewenste buffer € 1,0 mln.

Daarnaast spelen nog de ambities vanuit de Uitvoeringsagenda mee, de mogelijke bezuinigingsopgave vanaf 2026 vanuit de deelnemende gemeenten en de verwachte stijging van de onderhouds- en beheerlasten na herijking van het Terrein Beheer Model. Deze stijging zal substantieel van aard zijn door de hoge mate van geasfalteerde infrastructuur in de Rottmeren. Uit de eerste rekenmodellen wordt een mogelijke prijsstijging van het asfalt verwacht van circa 40%. Dit is vele malen hoger dan de toegepaste indices van de afgelopen jaren.

Bij het opstellen van de Najaarsrapportage 2024 verwachten wij de resultaten van de herijking te kunnen rapporteren.

Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar onderdeel 3.7.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Nieuwe beheerregeling recreatiegebieden provincie Zuid-Holland

Vanaf 2026 is het voor recreatieschap Rottemeren ook mogelijk gebruik te maken van de subsidieregeling beheer recreatiegebieden. De vergoeding is maximaal 40 procent van de kosten voor terreinbeheer en toezicht en handhaving. Basis hiervoor is een kaart van het recreatiegebied met daarop de doeltypen (bos, grasweide, water, paden etc.) en een hierop gebaseerde berekening van de beheerkosten en toezicht. Alleen gebieden met aaneengesloten recreatiegebieden van meer dan 100ha komen in aanmerking voor de regeling.

Daarnaast wordt ook een subsidieplafond ingevoerd (hoogte nog niet bekend) en wordt de regeling opengesteld voor meerdere recreatiegebieden.

Voor recreatieschap Rottemeren is het nu nog lastig in te schatten hoe hoog de jaarlijkse subsidie gaat worden. Vooralsnog is hier geen rekening mee gehouden in de meerjarenbegroting. Zodra hier meer zekerheid over is kan dit worden meegenomen in de programma en meerjarenbegroting 2026-2029 en de komende najaarsrapportages.

Deze extra inkomstenbron kan bijvoorbeeld worden ingezet ten behoeve van de gewenste bezuinigingsopgaaf vanuit de deelnemende gemeenten, een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud en mogelijke nieuwe ambities (Uitvoeringsagenda) en investeringsprojecten.

Vermogenspositie

De geprognostiseerde eindstand van de algemene reserve ultimo 2025 bedraagt € 3,7 mln. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van de programmabegroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

De keuzes die het recreatieschap maakt uit de Producten en Diensten Catalogus van Staatsbosbeheer zijn leidend voor de begroting 2025.

- De programmabegroting 2025 wordt opgesteld op basis van het bestaande en aanvaarde beleid, zoals vastgelegd in de programmabegroting 2024, de Najaarsrapportage 2023 en de besluiten van het Algemeen Bestuur tot 1 maart 2024 van recreatieschap Rottemeren.
- Eventuele structurele effecten uit de Najaarsnota 2023 worden verwerkt;
- Structurele effecten die voortkomen uit de jaarrekening 2023 zullen worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2025.
- Toepassing van een indexatie voor de prijsstijging op de ramingen voor 2025 en 0% op de meerjarenraming 2026 tot en met 2028 (geen index op index). Deze indexatie is gebaseerd op het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen Rotterdam Rijnmond en heeft betrekking op alle lasten, met uitzondering van rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel).
- De programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026 t/m 2028 behoren, conform de uitgangspunten in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), structureel en reëel in evenwicht te zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten.
- De inkomsten (huren, pachten, e.d.) worden conform actuele contracten bijgesteld en opgenomen in de programmabegroting 2025.
- Eventuele nieuwe externe ontwikkelingen (bij bestaand beleid) worden meegenomen.
- De geraamde kosten voor Groot en Regulier Onderhoud worden gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan en het Terrein Beheer Model (TBM).

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

- De programmabegroting 2025 zal opgesteld worden conform de voorschriften van het BBV.

3. Programma Instandhouding gebieden

Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Kredieten en projecten
- Mutatie reserves
- Wat gaat het kosten (Programma overzicht Lasten en Baten)

3.1. Gebiedsbeheer

Door de toepassing van de producten- en dienstencatalogus wordt transparant welke inzet Staatsbosbeheer zal plegen bij de uitvoering van terreinbeheer. Er wordt expliciet zichtbaar gemaakt welke inzet Staatsbosbeheer pleegt ten behoeve van het verwerken van de beheerinformatie, uitvoeren van terreininspecties, ondersteuning van recreatie-, landschaps- en natuurbeheer, inzet van vrijwilligers en betrekken samenleving bij het (natuur)beheer. Ten opzichte van de bestaande situatie is sprake van intensiveren van terreininspecties. Hier geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. Gerichter inspecteren moet bijdragen aan verhoging van de betrouwbaarheid van de beheerinformatie en kwaliteit van bestekvoorbereiding en opdrachtverlening bij de uitvoering.

3.1.1. Beheerinformatie

Wat willen we bereiken

Beheerinformatie levert inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren. Deze informatie is onmisbaar voor een goede beheervoorbereiding en -uitvoering in uw terreinen.

Wat gaan we er voor doen

Metten is weten. Daarom is het van belang dat de beheerinformatie inzichtelijk en op orde is. De koppeling aan een Geografisch Informatie Systeem (GIS) aan het Terrein Beheer Model maakt data en kosten inzichtelijk, goed te beheren en te vergelijken. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kaartmateriaal van de huidige en toekomstige inrichting, planningen, geografische gebiedsanalyses en beschrijvingen van kapitaalgoederen zoals wegen en paden, maar ook 'kunstwerkpaspoorten' voor bijvoorbeeld bruggen en steigers.

3.1.2. Uitvoeren terreininspecties

Wat willen we bereiken

Het uitvoeren van inspecties leidt tot actuele, heldere beheerdata. Daarmee kan op de korte termijn de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd worden en is op de langere termijn inzicht in de noodzakelijke investeringen.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Wat gaan we er voor doen

Door systematische visuele en technische inspecties te doen blijft er zicht op de onderhoudsstaat van de natuur- en recreatieterreinen. Zo kan er tijdig bijgestuurd worden.

Inspecties stellen in staat dat:

- de kwaliteit van het terrein te geborgd wordt;
- de meerjarenplanningen groot onderhoud actueel gehouden wordt;
- de veiligheid in het gebied (beter) gewaarborgd blijven;
- er invulling gegeven wordt aan aantoonbaarheid (juridische aansprakelijkheid).

3.1.3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een natuurlijke en eigentijdse inrichting van de terreinen, met naast recreatieve mogelijkheden ook aandacht voor landschappelijke kwaliteit en vergroting van de biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Terreinbeheer is continu inspelen op nieuwe wettelijke kaders en op vragen en veranderend gebruik van stakeholders in en om de terreinen. Het is dan ook belangrijk om deze vraagstukken goed te volgen en aanpassingen te onderbouwen en te implementeren in het beheer.

Recreatieadviseurs, ecologen en landschapsarchitecten zetten hierbij hun kennis van zowel het recreatiegebruik en de natuur- en landschapswaarden van de gebieden als hun landelijke expertise in, zodat het beheer wordt ingericht vanuit een integraal perspectief.

3.1.4. Uitvoeren terreinbeheer

Wat willen we bereiken

Efficiënt en hoogwaardig terreinbeheer levert een duurzaam onderhouden recreatie- en natuurgebied op dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast draagt het beheer bij aan natuurwaarden en biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Binnen de kaders van wet- en regelgeving en met behoud van de landschappelijke kwaliteit wordt integraal en duurzaam terreinbeheer uitgevoerd. Verder wordt er op basis van Social Return gewerkt en wordt ervaring in beheer, recreatie en biodiversiteit gedeeld. Uitvoering van het werk gebeurt op basis van het Terrein Beheer Model. Deze systematiek garandeert de kwaliteit van het beheer en maakt vervangingsinvesteringen voor dagelijks en groot onderhoud per jaar inzichtelijk. De meerjarige onderhoudsplanning geeft ook inzicht voor de lange termijn.

3.1.5. Omgevingscommunicatie

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een brede waardering voor de gebieden, heldere communicatie en samenwerking met belanghebbenden, gezamenlijke verantwoordelijkheid en begrip voor beheermaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij uw gebieden en willen graag meedenken en bijdragen aan het beheer van terreinen. Goed terreinbeheer betekent dus ook: communicatie en samenwerking met de omgeving en belanghebbenden. Er wordt gebruik gemaakt van diverse vormen van gebieds- en stakeholdercommunicatie, zoals participatie- en informatiebijeenkomsten, woordvoering en (landelijke) online en offline communicatiekanalen. De boswachters zijn hierbij lokaal aanspreekpunt en monitoren wat er in de omgeving leeft. Uiteraard worden ook landelijke expertise en netwerken ingezet.

De Rottemeren en Staatsbosbeheer willen bij omgevingsmanagement nauwer samenwerken. Daarbij zal Staatsbosbeheer de afhandeling van klachten en meldingen zoveel mogelijk zelf blijven verrichten omdat dit rechtstreeks voort komt uit de activiteiten van Staatsbosbeheer. De afstemming over de communicatiestrategie en verrichten van communicatie-uitingen via de diverse kanalen kan na afstemming ook via de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd. De aan het schap deelnemende gemeenten en Staatsbosbeheer zullen afspraken over de taakverdeling bij omgevingsmanagement verder uitwerken.

3.1.6. Beheer vastgoed en gronden

Bij economisch beheer is een onderscheid gemaakt in vier typen activiteiten:

- Operationeel beheer;
- Advisering;
- Aan- en verkopen;
- Projectgebonden activiteiten.

Onder economisch beheer zijn inbegrepen de inzet voor operationeel beheer, advisering over grondbeleid en aan- en verkopen voor kleinere transacties (< 1 ha). Geen rekening is gehouden met de inzet t.b.v. grotere aan- en verkopen. Daarvoor zullen, als die zich aandienen, afzonderlijk voorstellen aan het bestuur worden voorgelegd. Het sluiten van samenwerkings- en exploitatieovereenkomsten en ook de inzet voor tijdelijk beheer worden toegerekend aan de projecten waarvoor die inzet noodzakelijk is.

Wat willen we bereiken

Professioneel vastgoed- en grondbeheer houdt voor u de (vermogens)positie op orde. U voldoet bovendien aan de rechten en plichten die het eigendom met zich meebrengt. Zorgvuldig en passend medegebruik draagt bij aan het recreatieaanbod én aan structurele inkomsten.

Wat gaan we er voor doen

De grondpositie (de gronden en vastgoed binnen het werkingsgebied) vormt de basis van elk natuur- en recreatiegebied. Duurzame borging van dit bezit vraagt om zorgvuldig beheer (goed rentmeesterschap). Daarmee wordt invulling gegeven aan verzoeken om medegebruik, bijvoorbeeld door erfpacht- of andere gebruiksovereenkomsten aan te gaan, inclusief de administratieve, financiële en juridische afwikkeling daarvan. Professioneel grond- en vastgoedbeheer is ook financieel van belang: de grond en gebouwen vormen immers uw kapitaal.

3.1.7. Toezicht en handhaving

De dienstverlening met betrekking tot toezicht en handhaving is gericht op een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet door het toepassen gebiedsrisicoanalyses en door gebied overschrijdende aansturing van BOA-capaciteit.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een gebied aan te bieden waar mensen zich veilig en welkom voelen en waar de natuur wordt beschermd. Door naleving van de wet- en regelgeving blijft de kwaliteit van het gebied op orde en de recreatie- en beleavingswaarde hoog.

Wat gaan we er voor doen

Toezicht en handhaving bestaat uit vier onderdelen:

- Gastheerschap voor de gebruikersgroepen;
- Handhaving op geldende bepalingen en wetgeving;
- Samenwerking met andere bevoegde toezichthouders (politie, gemeentelijke handhavers);
- Vaartoezicht in waterrijke gebieden.

De uitvoering van deze onderdelen gebeurt door de boswachters met boa-bevoegdheden, in samenwerking met gemeenten en met andere toezichthouders. Dit is onder meer afhankelijk van de aard van de problematiek. Net als in de afgelopen jaren wordt de controle op stroperij en illegale visserij geïntensiveerd door meer gezamenlijke handhavingsacties in de nachtelijke uren.

3.1.8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Wat willen we bereiken

De gebieden bieden ruimte voor initiatieven van derden, zorgvuldig getoetst aan de andere belangen voor het terrein. Afspraken met partijen leggen we vast en communiceren we.

Wat gaan we er voor doen

De gebieden worden regelmatig gebruikt door organisaties en particulieren voor het organiseren van activiteiten en evenementen. Dat is een maatschappelijke meerwaarde! Want naast het beschermen van natuur, zijn ook het beleven en benutten van terreinen belangrijke waarden. Maar niet alles kan en mag overal. Daarom is het nodig om heldere afspraken te maken over het gebruik van het gebied en de faciliteiten, zeker bij grote bezoekersaantallen. Dit wordt vastgelegd in de vorm van een vergunning (verlening door gemeenten), ontheffing of toestemming. Vanzelfsprekend op basis van de afspraken en doelstellingen die voor een terrein gelden.

3.2. Maatschappelijke betrokkenheid

3.2.1. Vrijwilligers en actief burgerschap

Wat willen we bereiken

Een zorgvuldige aanpak van vrijwilligerswerk en actief burgerschap leidt tot betrokkenheid, betekenis en plezier bij gebruikers en de omgeving van het gebied. De vrijwilligers werken mee aan excursies, jeugdactiviteiten en terreinbeheer, maar ook helpen zij bij monitoring, toezicht en handhaving en bij vragen, meldingen en klachten van bezoekers.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en zetten zich er graag voor in. 'Vrijwilligers en actief burgerschap' is een essentieel product om hen hiervoor op een zorgvuldige, professionele manier ruimte te bieden en terreinen op eigentijdse wijze te beheren. Dat levert kwalitatief hoogstaand gebiedsbeheer op en bovendien draagvlak in de omgeving.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Het bestaat uit o.a.:

- professionele begeleiding inzet van vrijwilligers;
- faciliteren en onderhouden van participatiegroepen;
- samenwerken met bewonersplatforms, stichtingen en verenigingen.

Daarnaast stimuleert het recreatieschap maatschappelijke participatie door middels haar subsidieverordening maatschappelijke initiatieven te steunen.

3.2.2 Subsidieverordening

Met ingang van 2023 is de Subsidieverordening Rottemeren in werking getreden. Een deel van het budget is beschikbaar om maatschappelijke initiatieven van burgers te ondersteunen. Het gaat daarbij om een steun in de rug voor kleine initiatieven die bijdragen aan het landschapspark De Rotte.

3.3.Plannen maken

Ten laste van dit budget wordt alleen de inzet van capaciteit benodigd voor het opstellen van een bestuursvoorstel gebracht. Dit voorstel heeft als doel het bestuur zich uit te laten spreken of men het gesignaleerde probleem wil oplossen of de kans wil benutten en bereid is daarvoor middelen beschikbaar te stellen. Zo'n voorstel behoort daarom inzicht te geven in welke kosten en opbrengsten aan een vervolg zijn verbonden.

Op tal van plekken worden projecten uitgevoerd die moeten bijdragen aan het verbeteren en verder ontwikkelen van het recreatiegebied. De Rottemeren en Staatsbosbeheer vinden het belangrijk dat tijdig een beheertoets (Beheerkostenberekening & Analyses) wordt uitgevoerd.

3.3.1. Plan- en projectvoorbereiding

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een advies dat de kwaliteiten en potentie van het gebied omschrijft. Onderdeel daarvan is een analyse van (potentiële) bezoekers. Daarnaast bevat het advies aanbevelingen voor mogelijke differentiatie tussen gebieden, beheer en investeringsmaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Soms is het wenselijk om, voorafgaand aan een ontwikkelplan, te starten met een verkenning. Een ontwikkelplan met stevig draagvlak in de omgeving vraagt immers om grondige voorbereiding. Als basisinformatie voor een ontwikkelplan (of kleinere aanpassingen) in het gebied wordt een vraaganalyse van bezoek en omgeving gemaakt dat resulteert in een analyse van trends en kansen, en een advies.

3.4.Overhead

3.4.1. Bestuursproducten

3.4.1.1. Accountmanagement

Wat willen we bereiken

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

De accountmanager is een deskundig aanspreekpunt voor het recreatieschap en een opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten.

Wat gaan we er voor doen

Met de bestuurlijk-juridische achtergrond en kennis organisatie fungeert de accountmanager als sparringpartner voor uw organisatie. Hij is opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten, bewaakt de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen en informeert u over de voortgang en de eindresultaten.

3.4.1.2. Bestuursadvies

Wat willen we bereiken

De bestuurssecretaris levert een effectieve ondersteuning en advisering van uw bestuur.

Wat gaan we er voor doen

De bestuurssecretaris is uw expert-sparringpartner. Hij adviseert en begeleidt uw bestuur en andere samenwerkingspartners. Met zijn/haar bestuurlijk-juridische achtergrond heeft hij/zij veel kennis van onder meer gemeenschappelijke regelingen. Hij/zij ondersteunt de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen en denkt mee over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur vertaalt de bestuurssecretaris uw besluiten naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer.

3.4.1.3. Secretariaat

Wat willen we bereiken

Het ambtelijk secretariaat zorgt ervoor dat de vergaderingen goed voorbereid en professioneel verlopen, dat de daarbij behorende vergaderstukken tijdig beschikbaar zijn en dat de archivering op orde is.

Wat gaan we er voor doen

De ambtelijke secretaris verzorgt de planning, organisatie, voorbereiding, verslaglegging en archivering van de bestuursvergaderingen. Met gedegen kennis van bestuurlijk-juridische processen bewaken de ambtelijk secretaris dat voldaan wordt aan de vereisten en bepalingen die onder meer de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt.

3.4.2. Financiële diensten

3.4.2.1. Financieel beleid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een solide financieel beleid dat voldoet aan juridische en financiële vereisten, verordeningen, notities en kaders.

Wat gaan we er voor doen

Zorgvuldig terreinbeheer en -ontwikkeling vraagt om zorgvuldig budgetbeheer. De beschikbare middelen zijn immers bedoeld om de doelen en visie te realiseren voor uw gebieden. Door kennis, ervaring en netwerk worden de terreinen zo efficiënt mogelijk beheerd. Er wordt een intern inkoop- en beleidskader opgesteld, (Europese) aanbestedingen worden begeleid, contracten

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

worden opgesteld, rapportages voor verantwoording en accountantscontrole worden verzorgd, en de verzekeringsportefeuille wordt gecoördineerd. Uiteraard volgens de wettelijke vereisten. En op onderwerpen wordt financieel advies gegeven.

3.4.2.2. Planning en control

Wat willen we bereiken

Een Planning & Control-cyclus (P&C) is een wettelijke vereiste. En het geeft daarnaast kader en sturing aan het bestuur en biedt ondersteuning om de doelstellingen te bereiken.

Wat gaan we er voor doen

Deze P&C begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten (begroting) en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Administratie (de vastlegging van financiële handelingen) maakt vanzelfsprekend onderdeel uit van P&C. Met de najaarsrapportage wordt de uitvoering van activiteiten bewaakt en wordt er voor gezorgd dat de bedrijfsvoering 'in control' blijft. Indien nodig wordt het voorgenomen beleid of de activiteiten en processen bijgesteld. Met ingang van het opstellen van de jaarrekening 2023 is hier de zogenaamde Rechtmatigheidsparagraaf bijgekomen. Uiteraard binnen het extern kader van Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), fiscale wetgeving en andere wet- en regelgeving.

3.4.3. Juridische diensten

3.4.3.1. Aansprakelijkheid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een beperking van aansprakelijkheidsprocedures, - risico's en -kosten. Efficiënte afhandeling van klachten voorkomt bovendien eventuele beroepsprocedures bij de Nationale Ombudsman.

Wat gaan we er voor doen

Terreineigendom en -beheer brengen juridische verantwoordelijkheden met zich mee.

Gezorgd wordt voor een onderbouwde afwijzing of toewijzing van claims, voor de (financiële) afhandeling ervan, of claims worden doorgestuurd naar de verantwoordelijke partij. Omgekeerd wordt gezorgd voor aansprakelijkheidstelling van derden bij schade aan de terreinen. Bij klachten op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt gezorgd voor correspondentie met de directe toezichthouder (Politie en OM), worden hoorzittingen voorbereid en worden beslissingen opgesteld. Verder worden beroepen van klagers bij de Nationale Ombudsman afgehandeld. In bezwaarprocedures wordt gezorgd voor de hoorzittingen en worden beslissingen op bezwaar opgesteld.

3.4.3.2. Juridische ondersteuning

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een goede en snelle juridische ondersteuning ter voorkoming en beperking van imagoschade en allerhande risico's.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Wat gaan we er voor doen

Voor effectief beheer en ontwikkeling van terreinen is een solide juridische basis onmisbaar. Daarom wordt vorm gegeven aan tal van overeenkomsten in het kader van beleid en uitvoering van beheer, waaronder de samenwerking met derden (private en publieke partijen). Dat gebeurt onder andere door adviseren, beoordelen en/of opstellen van overeenkomsten.

3.4.3.3. Procederen

Wat willen we bereiken

Het voorkomen van een onnodige gerechtelijke procedure spaart tijd en geld. In die gevallen waarin geprocedeerd moet worden, wordt een vlotte en correcte afhandeling van de procedure beoogd en draagt zodoende bij aan een besparing van kosten en komt uw imago ten goede.

Wat gaan we er voor doen

Mochten conflicten met derden tot juridische procedures leiden, dan wordt er geprocedeerd als verweerder, eisende partij, gedaagde of belanghebbende en zijn de juristen het aanspreekpunt voor de advocaat. Ook worden collega's bijgestaan in juridische procedures, bijvoorbeeld als zij slachtoffer zijn van een delict of een ongeval. Als het nodig is, wordt er opgetreden als gemachtigde in een gerechtelijke procedure.

3.4.3.4. WOO-procedures

Wat willen we bereiken

Gestreefd wordt naar een snelle en correcte afhandeling van WOO-procedures.

Wat gaan we er voor doen

WOO-verzoeken worden in behandeling genomen. Ook kan een zienswijze opgesteld worden op een WOO-verzoek dat door derden wordt behandeld en waarin het recreatieschap derde-belanghebbende bent. Cruciaal hierbij is dat over de gevraagde informatie (documenten) beschikt kan worden.

3.5. Projecten/kredieten

Er zijn bij het opstellen van deze conceptbegroting nog geen veranderingen bekend m.b.t. de lopende kredieten per 31-12-2023 zoals opgenomen in de jaarrekening 2023.

Bij de najaarsrapportage 2024 zal een geactualiseerd inzicht worden gegeven inclusief de eventueel vastgestelde aanvragen die ingediend worden voor de komende bestuursvergaderingen.

3.6. Mutaties reserves

Een meerjarenoverzicht van het verloop van de reserves is opgenomen onder hoofdstuk 5, Financiële Begroting.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

3.7. Wat gaat het kosten

Deelproduct/product	Lasten		
	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Beheerinformatie	93.903	61.000	84.400
Uitvoeren Terreinspecties	65.020	128.200	128.200
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	14.458	37.800	37.800
Uitvoeren Terreinbeheer Regulier Onderhoud	393.318	408.800	412.400
Omgevingscommunicatie	138.261	195.300	203.300
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	119.331	142.800	191.000
Toezicht en Handhaving	333.368	443.200	438.000
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	20.324	41.500	28.000
Personeel	1.177.982	1.458.600	1.523.100
Regulier onderhoud	1.392.349	1.362.600	1.468.250
Dotatie voorziening groot onderhoud (geïndexeerd 6,8%)	1.740.800	1.740.900	1.859.280
Extra dotatie voorziening groot onderhoud		17.000	52.000
Stijging beheerlasten Uitvoeringsagenda		84.500	30.800
Afschrijving economisch nut	12.682	12.700	12.700
Afschrijving maatschappelijk nut	36.310	36.300	36.300
Energie- en waterverbruik	55.263	40.000	50.000
Belastingen	143.127	112.500	120.000
Verzekeringen	44.548	38.000	45.000
Advieskosten, taxatie en notaris	6.184	5.800	6.200
Advieskosten Bezwaar en Beroep	0	1.500	1.500
Publiciteit & voorlichting	9.738	13.700	10.000
Precariorechten			
Huren en pachten	1.659		1.700
Jaarlijkse vrijval voorziening aankoopsommen			
Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen			
Veerdiensten			
Bijdragen Veerpont Zuidplas en Lansingerland			
Overige lasten en baten	96.298		pm
Materieel	3.538.957	3.465.500	3.693.730
Totaal Gebiedsbeheer	4.716.939	4.924.100	5.216.830
Personeel	19.626	65.900	46.600
Materieel	41.607	75.000	75.000
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	61.233	140.900	121.600
Personeel	95.368	86.200	100.000
Totaal Plannen maken	95.368	86.200	100.000
Ondersteuning - Bestuursproducten			
Totaal Bestuurlijke diensten	208.317	225.600	203.000
Totaal Financiële diensten	246.467	223.200	225.450
Totaal Juridische diensten	31.825	54.900	32.900
Totaal overhead	486.609	503.700	461.350
Deelnemersbijdrage Gemeente Rotterdam			
Deelnemersbijdrage Gemeente Lansingerland			
Deelnemersbijdrage Gemeente Zuidplas			
Totaal deelnemersbijdragen	0	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.360.149	5.654.900	5.899.780
Totaal kredieten	288.354	0	0
Saldo van baten en lasten	5.648.503	5.654.900	5.899.780
Totaal mutatie reserves	35.000	35.000	35.000
Saldo	5.683.503	5.689.900	5.934.780

Baten		
Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
0	0	0
48.915	5.900	
821.952	780.000	822.000
24.157	24.200	24.200
19.040	20.000	20.000
3.995	5.000	4.000
9.076	9.100	0
82.645		pm
1.009.780	844.200	870.200
1.009.780	844.200	870.200
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
21.744	0	0
477.038	200.000	420.000
0	0	0
498.782	200.000	420.000
3.768.100	4.084.600	4.103.245
207.000	224.400	400.213
165.700	179.600	290.367
4.140.800	4.488.600	4.793.825
5.649.362	5.532.800	6.084.025
10.000	0	0
5.659.362	5.532.800	6.084.025
445.465	157.100	157.100
6.104.826	5.689.900	6.241.125

Saldo		
Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
93.903	61.000	84.400
65.020	128.200	128.200
14.458	37.800	37.800
393.318	408.800	412.400
138.261	195.300	203.300
119.331	142.800	191.000
333.368	443.200	438.000
20.324	41.500	28.000
1.177.982	1.458.600	1.523.100
1.392.349	1.362.600	1.468.250
1.740.800	1.740.900	1.859.280
0	17.000	52.000
0	84.500	30.800
12.682	12.700	12.700
36.310	36.300	36.300
55.263	40.000	50.000
143.127	112.500	120.000
44.548	38.000	45.000
6.184	5.800	6.200
0	1.500	1.500
9.738	13.700	10.000
-48.915	-5.900	0
-820.293	-780.000	-820.300
-24.157	-24.200	-24.200
-19.040	-20.000	-20.000
-3.995	-5.000	-4.000
-9.076	-9.100	0
13.653	0	pm
2.529.177	2.621.300	2.823.530
3.707.159	4.079.900	4.346.630
19.626	65.900	46.600
41.607	75.000	75.000
61.233	140.900	121.600
95.368	86.200	100.000
95.368	86.200	100.000
186.573	225.600	203.000
230.571	23.200	-194.550
31.825	54.900	32.900
-12.173	303.700	41.350
-3.768.100	-4.084.600	-4.103.245
-207.000	-224.400	-400.213
-165.700	-179.600	-290.367
-4.140.800	-4.488.600	-4.793.825
-289.213	122.100	-184.245
278.354	0	0
-10.859	122.100	-184.245
-410.465	-122.100	-122.100
-421.324	0	-306.345

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (meerjarig)
1. Stortplaats Hoge Bergse Bos	Grondwaterverontreiniging	€ 87.000	L	€ 17.400
2. Renterisico's	De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0
3. Specifieke risico's op projecten, inkoop, bijdragen derden etc.	In de bedrijfsvoering van het recreatieschap kunnen zich risico's voordoen op specifieke onderdelen. Dit kunnen ook risico's betreffen m.b.t. subsidies.	Niet kwantificeerbaar	L	€ 0
4. Niet gekwantificeerde risico's	Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten.	€ 108.000	n.v.t.	€ 64.000

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

*De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico 1: Nazorg grondwaterverontreiniging stortplaats Hoge Bergse Bos

Uit de eindinspectie van de stortplaats in het Hoge Bergse Bos is gebleken dat het beheerssysteem dat rondom de stortheuvels is aangelegd niet optimaal werkt. Er is een (klein) risico dat in de toekomst een verontreiniging in het grondwater in de omgeving wordt vastgesteld, waardoor bodemsaneringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Met dit risico is in het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde nazorgplan geen rekening gehouden. Indien een dergelijke saneringsnoodzaak aanwezig is, dan is de provincie Zuid-Holland van mening dat het recreatieschap gedurende 10 jaar (tot 1 juli 2025) rekening moet houden met kosten op basis van de maatregelen en de mogelijke kosten die op € 87.000 worden geraamd wat bij een lage kans leidt tot een impact van € 17.400. Het recreatieschap kan zich vinden in deze benadering die goedkoper is dan het hernieuwd aanleggen van de drainage.

Risico 4: Niet gekwantificeerde risico's

Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Voor dit beleid volgt het schap het rijksbeleid voor gemeenten. Het rijk stelt voor gemeenten, die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve op 2% van de som van de structurele inkomsten. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste dan wel benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Het saldo van de algemene reserve per 31 december 2023 bedraagt vóór resultaatbestemming € 3,4 mln.

Voor toekomstige uitgaven van de projectkredieten ligt er een claim op de algemene reserve van € 0,2 mln. Het bedrag aan toegezegde kredieten voor 2023 bedraagt € 0,6 mln. Het onbelaste saldo van de algemene reserve bedraagt dan € 3,2 mln.

De maximum omvang van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 195k. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen BBV

In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, Gemeenschappelijke Regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Normen:

Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.

Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.

Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Kengetallen	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
netto schuldquote	-52	-175	-168
solvabiliteitsrisico	65%	66%	58%
structurele exploitatieruimte	5%	0%	6%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Omdat het recreatieschap geen schulden heeft is er sprake van een negatieve schuldquote. Vandaar dat in de tabel geen cijfers zijn opgenomen (n.v.t.).

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elk jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. In 2023 is gestart met een nieuwe herijking, deze zal in 2024 worden doorgevoerd.

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien voor de komende begrotingsjaren.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

STAND VOORZIENING	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand voorziening 1 januari	2.966.277	3.509.392	1.375.253	1.412.973	1.713.891	1.525.730
Dotatie	1.740.800	1.740.900	1.911.280	1.911.280	1.911.280	1.911.280
Onttrekking (incl P en Index)	1.197.685	3.875.039	1.873.560	1.610.362	2.099.442	1.820.918
Stand voorziening 31 december	3.509.392	1.375.253	1.412.973	1.713.891	1.525.730	1.616.092

Voor de jaren in deze meerjarenbegroting is de toereikendheid van de voorziening voldoende.

Door de sterk verhoogde indexen van de afgelopen jaren zal het saldo van de voorziening vanaf 2030 naar verwachting negatief worden.

De komende jaren, mede afhankelijk van de realisatie en rekening houdend met de uitkomsten van de herijking van het Terrein Beheer model, moet worden bezien of een extra dotatie nodig is.

Het meerjarenonderhoudsplan is gerelateerd aan het terreinbeheermodel en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de lasten en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/ schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.

Bij dit schap wordt voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

De renterisiconorm is voor dit schap niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen. Ook voor de komende 4 jaren worden geen geldleningen verwacht.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten.

4.4 Grondbeleid

Het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld, waarin de volgende uitgangspunten centraal staan Grond is een middel en geen doel.

- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd.
- Met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen - actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie.
- Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap neemt in beginsel niet risicodragend deel in gebieds- en vastgoedontwikkelingen en niet zelf grond-of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten. Door het aanhoudende herstel van de economie zal de investeringsbereidheid bij ontwikkelende partijen toenemen, maar concrete investerings-voorbeelden zijn nog niet voor handen.

4.5 Bedrijfsvoering

Rottemeren is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst.

Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is in 2024 verlengd voor onbepaalde tijd. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer in 2025 blijkt uit de volgende tabel.

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Productomschrijving	Totaal Gebiedsbeheer	Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	Totaal Plannen maken	Totaal overhead	Totaal
Beheerinformatie	84.400				84.400
Uitvoeren Terreininspecties	128.200				128.200
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	37.800				37.800
Uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	412.400				412.400
Omgevingscommunicatie	203.300				203.300
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	191.000				191.000
Toezicht en Handhaving	438.000				438.000
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	28.000				28.000
Vrijwilligers en actief burgerschap		26.600			26.600
Subsidieverordening		20.000			20.000
Plan- en projectvoorbereiding			100.000		100.000
Accountmanagement				84.400	84.400
Bestuursadvies				58.300	58.300
Secretariaat				51.800	51.800
Planning en control				140.600	140.600
Projectcontrol				37.700	37.700
Financieel beleid				12.900	12.900
Rechtmatigheid-VIC				12.500	12.500
Aansprakelijkheid				8.400	8.400
Juridische ondersteuning				20.000	20.000
Procederen				pm	-
WOB-procedures				2.500	2.500
Subtotaal reguliere dienstverlening	1.523.100	46.600	100.000	429.100	2.098.800
Dienstverlening in uitgaven voorziening groot onderhoud	432.360				432.360
Totaal					2.531.160

De dienstverlening is gebaseerd op de nieuw afgesloten Samenwerkingsovereenkomst en de vastgestelde tarieven Staatsbosbeheer 2024.

Gezien de onderbesteding op de dienstverlening van de jaren 2022 en 2023 is ervoor gekozen de dienstverleningstarieven 2024 niet verder te indexeren.

Er wordt afgerekend op basis van werkelijke uren maal het afgesproken tarief conform de PDC en Samenwerkingsovereenkomst.

Met inachtneming van het totale budget voor de dienstverlening, uitgezonderd goedgekeurd meerwerk.

Voor de begeleidingsuren van het terreinbeheer (regulier- en groot onderhoud) wordt een norm gehanteerd van 30% van de werkelijke materiele uitgaven.

5. Financiële begroting

Staat van baten en lasten over 2025

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Deelproduct/product	Lasten	Baten	Saldo
	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2025
Beheerinformatie	84.400		84.400
Uitvoeren Terreininspecties	128.200		128.200
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	37.800		37.800
Uitvoeren Terreinbeheer Regulier Onderhoud	412.400		412.400
Omgevingscommunicatie	203.300		203.300
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	191.000		191.000
Toezicht en Handhaving	438.000		438.000
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	28.000		28.000
Personeel	1.523.100	0	1.523.100
Regulier onderhoud	1.468.250		1.468.250
Dotatie voorziening groot onderhoud (geïndexeerd 6,8%)	1.859.280		1.859.280
Extra dotatie voorziening groot onderhoud	52.000		52.000
Stijging beheerlasten Uitvoeringsagenda	30.800		30.800
Afschrijving economisch nut	12.700		12.700
Afschrijving maatschappelijk nut	36.300		36.300
Energie- en waterverbruik	50.000		50.000
Belastingen	120.000		120.000
Verzekeringen	45.000		45.000
Advieskosten, taxatie en notaris	6.200		6.200
Advieskosten Bezwaar en Beroep	1.500		1.500
Publiciteit & voorlichting	10.000		10.000
Precariorechten			0
Huren en pachten	1.700	822.000	-820.300
Jaarlijkse vrijval voorziening afkoopsommen		24.200	-24.200
Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen		20.000	-20.000
Veerdiensten		4.000	-4.000
Bijdragen Veerpont Zuidplas en Lansingerland		0	0
Overige lasten en baten	pm	pm	pm
Materieel	3.693.730	870.200	2.823.530
Totaal Gebiedsbeheer	5.216.830	870.200	4.346.630
Personeel	46.600	0	46.600
Materieel	75.000	0	75.000
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	121.600	0	121.600
Personeel	100.000	0	100.000
Totaal Plannen maken	100.000	0	100.000
Ondersteuning - Bestuursproducten			
Totaal Bestuurlijke diensten	203.000	0	203.000
Totaal Financiële diensten	225.450	420.000	-194.550
Totaal Juridische diensten	32.900	0	32.900
Totaal overhead	461.350	420.000	41.350
Deelnemersbijdrage Gemeente Rotterdam		4.103.245	-4.103.245
Deelnemersbijdrage Gemeente Lansingerland		400.213	-400.213
Deelnemersbijdrage Gemeente Zuidplas		290.367	-290.367
Totaal deelnemersbijdragen	0	4.793.825	-4.793.825
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.899.780	6.084.025	-184.245
Totaal kredieten	0	0	0
Saldo van baten en lasten	5.899.780	6.084.025	-184.245
Totaal mutatie reserves	35.000	157.100	-122.100
Saldo	5.934.780	6.241.125	-306.345

Meerjarenbegroting

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Recreatieschap Rottemeren Meerjarenraming 2025-2028	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Gebiedsbeheer	5.216.830	5.216.830	5.216.830	5.216.830
Maatschappelijke betrokkenheid	121.600	121.600	121.600	121.600
Plannen maken	100.000	100.000	100.000	100.000
Overhead	461.350	461.350	461.350	461.350
Lasten uit gewone bedrijfsvoering	5.899.780	5.899.780	5.899.780	5.899.780
Gebiedsbeheer	870.200	870.200	870.200	870.200
Overhead (Rentebaten)	420.000	315.000	210.000	113.655
Deelnemersbijdragen	4.793.825	4.793.825	4.793.825	4.793.825
Baten uit gewone bedrijfsvoering	6.084.025	5.979.025	5.874.025	5.777.680
Saldo van Baten en Lasten	-184.245	-79.245	25.755	122.100
Structurele toevoeging reserves	35.000	35.000	35.000	35.000
Structurele onttrekking reserves	157.100	157.100	157.100	157.100
Saldo toevoeging en onttrekking reserves	122.100	122.100	122.100	122.100
Resultaat	-306.345	-201.345	-96.345	0

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 "Uitgangspunten".

Deelnemersbijdragen

Het verloop van de deelnemersbijdragen is als volgt:

Recreatieschap Rottemeren Deelnemersbijdragen	Begroting 2025		Begroting 2024		Realisatie 2023	
Gemeente Rotterdam	4.103.245	86%	4.084.600	91%	3.768.100	91%
Gemeente Lansingerland	400.213	8%	224.400	5%	207.000	5%
Gemeente Zuidplas	290.367	6%	179.600	4%	165.700	4%
Totaal deelnemersbijdragen	4.793.825		4.488.600		4.140.800	

Met ingang van 2025 worden de deelnemersbijdragen verdeeld o.b.v. het inwoneraantal per gemeente:

Bron CBS	Inwoners 2023
Gemeente Rotterdam	663.900
Gemeente Lansingerland	64.754
Gemeente Zuidplas	46.981
	775.635

Geprognostiseerde balans 2023-2028

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Bedragen * € 1.000

Stand per 31 december	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Materiële Vaste activa	6.412	6.288	6.164	6.040	5.916	5.792
Vlottende activa	15.641	10.688	8.195	6.431	4.830	3.426
Totaal activa	22.053	16.976	14.359	12.471	10.746	9.218

Eigen vermogen	12.380	10.820	9.327	8.141	7.607	6.967
Exploitatieresultaat	421					
Voorzieningen	3.938	1.804	1.642	1.902	1.673	1.747
Vlottende passiva	5.314	4.352	3.390	2.428	1.466	504
Totaal passiva	22.053	16.976	14.359	12.471	10.746	9.218

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie:

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

De afname in de materiële vaste activa betreft de jaarlijkse afschrijvingen.

Vlottende activa

De vlottende activa is bepaald door het verschil te nemen tussen het “totaal passiva per jaar” minus het totaal van de materiële vaste activa.

Voorzieningen

Het verloop is afgeleid van de tabel onder 4.2 Kapitaalgoederen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva betreffen met name vooruit ontvangen bijdragen derden ten behoeve van projecten. Deze kennen een aflopend karakter.

Verloopoverzicht Reserves

Bedragen * € 1.000

	Saldo 31-12-23	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-24	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-25
ALGEMENE RESERVE	3.841		-117	3.724			3.724
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve	2.746		-539	2.207		-539	1.669
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda	372		-372	0			0
Reserve Beheer Noordoever	1.746		-121	1.625		-121	1.504
Reserve vervangingsinvesteringen	202	35		237	35		272
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.898		-757	2.141		-757	1.385
Afschrijvingsreserve	996		-111	885		-111	774
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	8.960		-1.899	7.096	35	-1.527	5.603
TOTAAL RESERVES	12.801		-1.016	10.820	35	-1.527	9.327

	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-26	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-27	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-28
ALGEMENE RESERVE	306		4.030	201		4.231	96		4.327
BESTEMMINGSRESERVES									
Investeringsreserve		-539	1.130		-539	592		-539	53
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda			0			0			0
Reserve Beheer Noordoever		-121	1.383		-121	1.262		-121	1.141
Reserve vervangingsinvesteringen	35		307	35		342	35		377
Reserve Herinrichting Gebied A16		-757	628			628			628
Afschrijvingsreserve		-111	663		-111	552		-111	441
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	35	-1.527	4.111	35	-771	3.376	35	-771	2.640
TOTAAL RESERVES	341	-1.527	8.141	236	-771	7.607	131	-771	6.967

Algemene reserve

De Algemene Reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Investeringsreserve

De investeringsreserve wordt gevormd om de aanvragen voor projectkredieten te kunnen financieren.

Reserve Beheer Noordoever

De onttrekkingen betreffen de jaarlijkse structurele vrijval als dekking voor de beheerlasten.

Reserve vervangingsinvesteringen

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van bruggen en steigers met een investering van meer dan € 50.000 te financieren. Jaarlijks wordt structureel € 35.000 toegevoegd.

De eerste grote vervangingsinvesteringen zijn gepland voor de periode 2034 tot 2043, in totaal € 600k.

Met de huidige structurele toevoegingen van € 35k per jaar zal het saldo ultimo 2034 circa € 622k bedragen.

Reserve Herinrichting Gebied A16

Deze reserve wordt (deels) aangewend voor de bovenwettelijke maatregelen m.b.t. de kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos-A16.

De onttrekkingen lopen gelijk op met de voortgang van het project en de aanleg van de verlengde A16.

Een eventueel restsaldo staat ter beschikking van het bestuur, dan wel de deelnemers op basis van hun inbreng.

Afschrijvingsreserve

De afschrijvingsreserve dekt toekomstige afschrijvingslasten van materiele activa met maatschappelijk nut.

De afschrijvingsreserve wordt gevoed bij activering van projecten door overheveling vanuit de investeringsreserve.

De jaarlijkse onttrekking betreft de reële afschrijvingslast in dat jaar.

6. Bijlagen

Bijlage "Bedragen per taakveld"

Concept Begroting 2025 | Programma instandhouding gebieden

Verdeling taakvelden	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025
0.4 - Overhead	460.850	0	-460.850
0.5 - Treasury	500	420.000	419.500
0.8 - Overige baten en lasten	35.000	157.100	122.100
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.438.430	870.200	-4.568.230
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten		4.793.825	4.793.825
Totaaltelling lasten en baten	5.934.780	6.241.125	306.345